

JE-201

July-2021

B.Ed., Sem.-I

B-110 : Organization of Commerce & Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) પ્રશ્ન-1માં દરેક પ્રશ્નના 7 માર્ક્સ છે.
(2) પ્રશ્ન-2માં દરેક પ્રશ્નના 2 માર્ક્સ છે.

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : [6 x 7] 42
1. વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન વિષયના સામાન્ય હેતુ અને વિશિષ્ટ હેતુનાં લક્ષણો જણાવો.
 2. ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ વાણિજ્ય શિક્ષણના ધ્યેયોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
 3. વેપાર અને વાણિજ્યની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેની વચ્ચેના તફાવતની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
 4. સૂક્ષ્મઅધ્યાપનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેની જરૂરિયાત વિશે ચર્ચા કરો.
 5. નિદર્શન પદ્ધતિનો અર્થ જણાવો. નિદર્શન પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવી તેના અસરકારક ઉપયોગમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
 6. ધોરણ-11 કે 12 નો કોઈ એક એકમ પસંદ કરી પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્ય આધારિત માઈક્રો પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
 7. ટૂંકનોંધ લખો : RTGS & NEFT
 8. ધંધાનો અર્થ જણાવી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
 9. વખાર એટલે શું ? વખારના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો.
 10. સંચાલનની વિવિધ સપાટીઓ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
 11. વિકેન્દ્રીકરણ એટલે શું ? વિકેન્દ્રીકરણનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 12. આયોજન એટલે શું ? આયોજનના લક્ષણો સમજાવો.

2. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : [2 x 4]

1. વાણિજ્ય અને સંચાલન શિક્ષણ સંસ્થાના સામાન્ય હેતુઓ જણાવો.
2. “વિદ્યાર્થીઓ વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલનના વિષયમાં સમજ મેળવે.” આ સામાન્ય હેતુના બે વિશિષ્ટ હેતુઓ અને અપેક્ષિત વર્તન પરિવર્તન જણાવો.
3. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિનો અર્થ જણાવી તેની મર્યાદા જણાવો.
4. સિમ્યુલેશન પાઠ આયોજનના સોપાનો જણાવો.
5. રોજગારની કોઈ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
6. કેશ કેડીટ એટલે શું ? ઉદાહરણ સાથે જણાવો.
7. સંચાલનની ઉચ્ચ સપાટીએ થતા કોઈ બે કાર્યો જણાવો.
8. સત્તા સોંપણીના મૂળતત્ત્વો વિશે ટૂંકમાં જણાવો.

JE-201

July-2021

B.Ed., Sem.-I

B-110 : Organization of Commerce & Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) In Que-1, All questions are of 7 marks each.
(2) In Que-2, All questions are of 2 marks each.

1. Answer any six questions from the following questions : [6 × 7] 42
1. State the characteristics of general objectives and specific objectives of organization of commerce and management.
 2. Explain in detail the aims of commerce education at higher secondary level.
 3. Define trade and commerce & discuss the difference between trade and commerce in detail.
 4. Give the meaning of Micro Teaching and discuss importance of it.
 5. Give meaning of demonstration method and state advantages and disadvantages of it. State the role of a teacher in effective use of it.
 6. Prepare a micro lesson on the basis of skill of questionnaire for any topic of std-11 or 12.
 7. Write short note on RTGS & NEFT
 8. What is business ? Discuss the characteristics of business.
 9. Give meaning of warehouse. Explain different types of warehouse in detail.
 10. Give difference between levels of management.
 11. What is decentralization ? Explain importance of it.
 12. What is planning ? Explain the characteristics of planning.

2. Answer any **four** questions in brief : [2 × 4]

1. State the general objective of teaching organization of commerce and management.
2. 'Students will acquire knowledge in organization of commerce and management. State any two specific objective and expected behavioural changes of this general objective.
3. Define lecture method and state limitation of it.
4. State the steps of Simuleson planning.
5. State any two characteristics of employment.
6. What is cash credit ? Explain with example.
7. State any two functions performed at top level management.
8. Explain in brief about the elements of delegation of authority.